

Način gasuljenja (mejta)

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Usama b. Gurm el-Gamidi

Prijevod: Senad Muhić

Revizija:
Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ طريقة التّغسيل ﴾

« باللغة البوسنية »

أسامة بن غرم الغامدي

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Način gasuljenja

Prvo: Preminuli će se staviti na krevet koji je već pripremljen za pranje. Skinuće mu se sva odjeća, s tim što će mu se prekriti dio tijela od pupka do koljena. Onaj ko gasuli prvo će polahko postaviti mejta u polusjedećem ili sjedećem položaju. Preći će unutrašnjim dijelom šake preko stomaka, da ga lagano iscijedi, tri ili pet puta, da izađe ono što je spremno da izađe od izmeta. Cilj ovog nije da se iz njega istjera sve što je u nutrini, nego samo da izađe ono što je spremno i moguće, jer ako se ovo ne uradi na početku, može se desiti da izađe tokom kupanja ili oblačenja ćefina, pa da se bude mora ponoviti gasul ili abdesta. Dokaz za ovo je hadis od Ummu Sulejm, radijallahu 'anha, gdje kaže: „Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: **'Kada umre žena i žele da je ogasule, neka počnu sa njenim stomakom, neka ga lagano potaru – ako ne bude trudna, a ako je trudna neka je ne pomjera.'**“¹

Drugo: Onaj ko gasuli, obući će rukavice, ako je u mogućnosti, a ako nije u mogućnosti, zamotaće kakvu krpu oko ruke, te će oprati spolni organ mejta. Prilikom

¹ Hadis bilježi Bejheki u djelu *Es-Sunenul-Kubra*, br. 67650., *Knjiga o dženazi*, poglavlje o kupanju žene.

toga će ispružiti ruku koliko je moguće kako nebi osjetio veličinu spolnog organa i to radi poštovanja preminulog. Što se tiče druge strane mejta, onaj ko gasuli pomjeraće svoju ruku i prste kako želi, te će se koristiti vodom da bi ga očistio.

Treće: Onaj ko gasuli treba promijeniti rukavice ili krpu nakon toga, te da obuče nove ako je u mogućnosti, a sve to radi čistoće.

Četvrto: Uzeće abdest mejtu, baš onako kao što se to radi za namaz. Uz napomenu da onaj ko gasuli umjesto pranja usta i nosa ovog puta namočiti će komad vate, te će njom prebrisati usta i zube i to tri puta, a svaki put će koristiti novi komad vate, ako je u mogućnosti. Tako će postupiti i sa nosom perući ga tri puta. Ovaj način je zamjena za stvarno izapiranje usta i nosa, jer ukoliko bi se izapirala usta, moguće je da uđe nešto od vode u utrobu mejta da pokrene ono što je u njemu i da na takav način prouzrokuje izlazak nečega iz njegovog tijela.

Nakon toga će nastaviti sa adestom, te će oprati lice tri puta, ali će pri tome zatvoriti usta i nos. Zatim će mu oprati ruke do lakata i to tri puta, zatim će mu potirati glavu i uši, a na kraju će mu oprati noge do članaka.

Mejtu neće uzimati abdest više od jedne osobe, osim ako za to ima potreba.

Peto: Nakon toga počinje gasuljenje. Riječ je o tri kupanja: Prvo i drugo vodom i sidrom, a treće vodom i kamforom. Neki rade tako što prvo kupanje učine samo vodom, drugo sa vodom i lotusom, a treće sa vodom i kamforom i u tome nema ništa sporno, ali najbolje je da se postupi po Sunnetu, tj. na prvi način i to je bolje za čišćenje mejta, kao što je pomenuto u prošlom hadisu Umm Atije i hadisu: „**Okupajte ga vodom i sidrom.**“² Dakle, nije pomenuo samo vodu, nego je spomenuo i vodu i sidr.

Prvo kupanje (voda i sidr)

Sidr je drvo lotusa čije se lišće ubere i osuši. Zatim se izmelje sve dok ne postane mehko. Sidr je tvar za čišćenje koja sličići šamponu ili sapunu i zadivljujuće dobro čisti. U prošlim vremenima ljudi su imali nešto poput sapuna, ali nije kao sapun u našem vremenu, a sidr se koristio umjesto njega. Mejt će se opremiti sa vodom i sidrom prilikom prvog kupanja na sljedeći način:

² Bilježe Buharija, br. 1265., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1206.

1. Spremiće se posuda sa vodom – onoliko koliko je potrebno shodno veličini preminulog. Npr., za malo dijete oko šest litara, a za odraslog oko šesnaest litara. U vodu se stavi otprilike dva i po findžana sidra i to se radi za svaku preminulu osobu, a ako je preminuli dijete ili fetus koji je pobačen, dovoljno je pola ove količine. Ta količina se uzima shodno iskustvu, i nije konkretizirana šerijatskim tekstom. Ako bude trebalo više od toga, dodaće se više sidra, po njemu će se posuti voda i miješat će se sve dok se ne dobro izmiješa i ne pojavi pjena na vrhu poput pjene ili sapunike šampona.
2. Uzeće se pjena sidra i njome oprati glava, lice i ispod pazuha.
3. Zatim će se vodom oprati glava u cijelosti tri puta.
4. Zatim će oprati desnu stranu mejta tako što će početi prati njegovu desnu ruku, desni dio vrata, desni dio prsa, desnu nogu itd. Prilikom toga će se polivati vodom preko pregrtača i ispod, ali mu neće otkrivati stidno mjesto. Tako će postupiti i sa lijevom stranom.
5. Zatim će nagnuti mejta na lijevu stranu kako bi mu oprao desnu stranu leđa, kao i spoljašnji dio noge. Neće ga prevrtati na lice. Tako će postupiti i sa lijevom stranom.
6. Zatim će ga oprati vodom u cijelosti, od glave do kraja nogu, dok je mejt u ležećem položaju na leđima i neće ga prevrtati na lice. Ovakav način

kupanja sliči kupanju žive osobe. Postoji i drugi način koji izgleda ovako: Postavi se mejt na njegovu lijevu stranu, ali se ne okreće na lice. Zatim mu se opere desna strana u cijelosti sprijeda i pozada, zatim se vrati i stavi na desnu stranu da mu se opere lijeva strana, a zatim se postavi u ležeći položaj i oblije se vodom po cijelom tijelu, zbog hadisa Ummu Atije: „**Počni sa desnom stranom i mjestima abdesta.**“³

Drugo kupanje (voda i sidr)

Ovo kupanje je u potpunosti isto kao i prvo, s tim što mu neće uzimati abdest jer se abdest uzima samo kod prvog kupanja. Prilikom tog kupanja opraće mu se glava, potom desna strana, a onda lijeva. Zatim desna strana s leđa, a onda i lijeva, i na kraju će se politi vodom po cijelom tijelu.

Treće kupanje (voda i kamfor)

Kamfor (كافور) je tvar koja se odlikuje mnogim osobinama: on je miris, hladi tijelo i vene, sprečava krvarenje i otklanja insekte uz Allahovu pomoć. Osobi

³ Bilježe: Buhari, br. 167., Muslim, br. 939., dok su ostali dodaci hadisa prenešeni kod obojice ili kod jednog od njih.

srednje veličine je potrebno oko osam čaša, a ako je preminuli dijete ili pobačaj, onda pola od toga. Kamfor će se izmrviti i zamijesiti rukom, te staviti u posudu od oko šesnaest litara vode i to za osobu srednje veličine. Shodno tome će se i dodavati ili oduzimati, tj. shodno potrebi.

Kamfor će se pomiješati vodom i time će se oprati glava mejta. Zatim cijelo tijelo upravo onako kao u prijašnja dva pranja, bez abdesta i bez trljanja, jer je kamfor miris i nije čisteća tvar. Treće pranje otklanja ono što je ostalo na mejtu od sidra te ostavlja miris iza sebe.

Ako onaj ko gasuli vidi da tri pranja nisu dovoljna u čišćenju mejta, onda će dodati još, do pet pranja, kako bi četvrto pranje bilo vodom i sidrom, a peto sa vodom i kamforom. Ako ima potrebu da još doda, onda će učiniti šesto sa vodom i sidrom, a sedmo sa vodom i kamforom.

Svi ovi postupci se vraćaju na onog ko gasuli i zavise od veličine tijela preminulog. Na to upućuje hadis Ummu Atijje: „**Okupajte je tri, pet ili sedam ili više od toga ako vidite da je potrebno.**“ Upitala je: „**Znači neparan broj puta?**“ Rekao je: „**Da, i učinite da zadnje pranje bude sa kamforom.**“⁴ Dakle, sva pranja bivaju sa vodom i sidrom osim zadnjeg koje se vrši sa vodom i kamforom.

⁴ Ovaj dodatak bilježi Buhari, br. 1254., Muslim, br. 939.

Šesto: Posušiti tijelo mejta putem ručnika, peškira, krpe i sl. Time će posušiti i prebrisati cijelo tijelo kako se ne bi okvasili ćefini kao što se prenosi u hadisu Ummu Sulejm: „**Kada završite s njom...'**, **pa je preko nje stavio čisti ogrtač.**“⁵ Spomenuo je el-Kadi u hadisu Ibn Abbasa kada su gasulili Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: „**Pa su ga prebrisali sevbom ili nekom vrstom tkanine.**“

Sedmo: Zamijeniće se stari prekrivač koji se koristi prilikom kupanja jer je vlažan i na sebi ima tragove sidra i kamfora, a zatim će se postaviti novi. To će uraditi tako što će staviti novi preko starog, a stari polahko izvući kako se nebi otkrilo stidno mjesto.

Osmo: Mejt će se prenijeti na nosilima do mjesta gdje će se stavljati u ćefine kako bi nakon toga počela nova faza opremanja, tj. oblačenja ćefina i o tome ćemo govoriti u narednim redovima, ako Allah da.

Gasuljenje žene

⁵ Ovaj dodatak bilježi Buhari, br. 1254., Muslim, br. 939.

Žena će se gasuliti na isti način kao što smo već opisali gasuljenje muškarca, s tim što će se njena kosa staviti u tri pletenice, jedna sa vrha glave i dvije sa strane, a zatim će se pletenice prebaciti iza njenih leđa. Dokaz za to je hadis Ummu Atije: **„Pa smo joj splele kosu u tri pletenice, jednu sa vrha i dvije sa strane, pa smo ih bacili iza nje.“**⁶

⁶ Ovaj dodatak je nalazi kod Buharije, br. 1263.